

РЕФЕРАТИ ЗВІТІВ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ, ЩО НАДІЙШЛИ ДО ФОНДІВ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГЕОЛОГОРОЗВІДУВАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ У 2014 РОЦІ

УДК 552.323+550.3(477)

Чашка О. І., Палкіна О. Ю., Тарасюк Л. П. та ін.

Наукове супроводження геологорозвідувальних робіт на алмази в Приазовській частині Українського щита (тема 067). Звіт про НДР: 151 с., 28 табл., бібліографія – 40. Український державний геологорозвідувальний інститут (УкрДГРІ). Київ, 2013.

Мета досліджень: наукове супроводження геологорозвідувальних робіт на алмази в Приазовській частині Українського щита.

Методи досліджень: аналіз вітчизняних і світових досліджень, збагачення й вивчення мінерального складу шліхових і шліхомінералогічних проб.

Наведені результати збагачення й вивчення мінерального складу 66-ти контрольних шліхових проб, відібраних Приазовською КГП ударно-канатним бурінням по конусах виносу та заплавної тераси басейнів річок Кальчик і Токмак, 146-ти шліхомінералогічних проб, які відібрали виконавці теми вздовж берегових відкладів Азовського моря й річкової системи регіону, а також двох малооб'ємних проб. Наявність кімберлітів, алмазів та мінералів-індикаторів у теригенних відкладах Приазовського блока підтверджує його перспективність на виявлення алмазних родовищ.

Ключові слова: прогноз, алмазоносність, алмаз, високобаричні мінерали, піроп, пікроїльменіт, хромшпінеліди, хромдіопсид, критерії, перспективи, збагачення.

УДК 622.7.016 (477)

Суров Г. В., Єрошенко І. В., Ягупов В. С.

Удосконалення методичного забезпечення аналітичної служби галузі з питань технології збагачення твердих корисних копалин (тема 073). Звіт про НДР: 72 с., 3 рис., 11 табл., бібліографія – 43. УкрДГРІ. Київ, 2013.

Мета досліджень: створення та впровадження нових методів визначення хіміко-мінерального складу руд і продуктів їх технологічної переробки для вдосконалення методичного забезпечення аналітичної служби галузі з метою вирішення питань щодо технології збагачення твердих корисних копалин.

Звіт містить фактичні дані, отримані під час розробки методичного підходу для дослідження мінеральної сировини із застосуванням атомної абсорбції, рентгенофлуоресцентного аналізу (РФА), а також амальгамування як складової частини фазового аналізу.

На контрольних зразках сплавів дорогоцінних металів показано, що розроблений метод аналізу металів платинової групи й золота в мінеральній сировині з використанням попередньої пробірної концентрації, з екстракцією золота ізоаміловим спиртом і подальшою екстракцією комплексів платини дифенілтіосечовиною дає можливість: виконувати аналіз золота й платиноїдів з одного навішування; використати доступні дешеві вітчизняні реактиви; зменшити час проведення та вартість масових аналізів.

Визначено, що використання демеркуризації стосовно продуктів амальгамування з подальшим їх аналізом методами РФА та атомної абсорбції дає змогу підвищити достовірність результатів фазового аналізу. Розроблений технологічний регламент щодо проведення фазового аналізу, який являє собою замкнутий цикл використання металевої ртуті, відповідає всім вимогам охорони праці та промсанітарії.

Ключові слова: пробірний аналіз, рентгенофлуоресцентний аналіз, амальгамування, атомно-абсорбційний аналіз, золото, платина, паладій, ртуть.

УДК 551.432.46:553.041(477.7)

Пасинков А. А.

Комплексне вивчення геологічної будови й геодинаміки Азово-Чорноморського басейну з метою оцінки перспектив освоєння його акваторій і мінеральних ресурсів (тема 074). Звіт про НДР: 249 с., 27 рис., 24 табл., бібліографія – 181. УкрДГРІ. Київ, 2013.

У роботі розглядаються основні риси та особливості геологічної будови, геодинаміки, інженерної геології, гідрогеології, мінерально-сировинної бази та геоecології Азово-Чорноморського басейну. Виконана оцінка стану геологознімальних робіт.

Виконані аналіз та систематизація матеріалів робіт попередніх дослідників. Сформовані принципи морфоструктурного та геоecологічного районування акваторій Чорного та Азовського морів, що дало можливість попередньо оцінити інженерно-геологічні особливості, сталість та екологічний стан кожного району.

Попередня характеристика мінеральних і паливно-енергетичних ресурсів Азово-Чорноморського басейну надана по окремих видах сировини.

Згідно з геологічним завданням сформована методика й технологія пошукових геохімічних досліджень Чорного та Азовського морів.

Ключові слова: геодинамічний аналіз, морфоструктури, сейсмічність, новітні та сучасні тектонічні рухи, грязьовий та газовий вулканізм, геоecологія, сталість донних відкладів.

УДК 553.98.041(477.5)

Бабко І. М. та ін.

Дослідження особливостей геологічної будови Харківського мегаблока та суміжних територій з метою виявлення сприятливих просторово-часових умов для формування ЛСК-пасток (тема 329). Звіт про НДР: 87 с., 23 рис. УкрДГРІ. Київ, 2013.

Об'єкт дослідження – Наріжнянсько-Скворцівська та Хорошівсько-Денисівська ділянки Північного борту ДДЗ.

Мета роботи: прогноз та оцінка нафтогазоперспективності нетрадиційних (неантиклінальних) об'єктів пошуку.

Побудовані принципові схеми механізму розвитку нетрадиційних пасток ВВ. Виконано прогноз нетрадиційних пасток різних морфогенетичних типів у цокольному розрізі борту. Створені геологічні моделі прогнозних пасток. Обґрунтовані практичні рекомендації на постановку комплексних геолого-геофізичних досліджень і буріння цільових оцінних свердловин.

Ключові слова: прогноз, нетрадиційні пастки, природні резервуари, базальні шари осадового чохла, континентальна кора вивітрювання, розущільнені породи кристалічного фундаменту, нафтогазоносний потенціал.

УДК 551.71:552.32(477.6)

Ісаков Л. В., Липчук Л. В., Єлькіна І. Б. та ін.

Кореляція гранітоїдних формацій східної частини УЩ (тема 531). Звіт про НДР: 329 с., 123 рис., 56 табл., 4 текстових додатки, бібліографія – 148. УкрДГРІ. Київ, 2013.

За результатами проведених досліджень гранітоїдних утворень Середнього Придніпров'я та Західного Приазов'я визначені геолого-структурні закономірності формування й розміщення гранітних формацій архейських блоків східної частини УЩ. Надана детальна характеристика та проведено порівняння гранітоїдних комплексів, розвинутих у межах архейських мегаблоків східної частини УЩ, показана їх належність до основних структур означених мегаблоків. На основі отриманих детальних характеристик та з урахуванням вікової належності складено порівняльну таблицю гранітоїдних комплексів Середнього Придніпров'я та Західного Приазов'я.

Ключові слова: гранітні формації, гранітні комплекси, граніти, мігматити, ендербіти, чарнокіти, плагіограніти, гранітні пегматити, пегматитове поле, пегматитовий пояс, архей, протерозой, Середньопридніпровський мегаблок, Західноприазовський мегаблок, Український щит.

УДК 556.34.042 (477)

Рубан С. А., Ніколішина А. В., Кузіна Г. П. та ін.

Створення системи моніторингу підземних вод гірських районів України (тема 535). Звіт про НДР: 112 с., 2 книги, 24 рис., 6 табл., 7 текстових додатків, бібліографія – 34. УкрДГРІ. Київ, 2013.

Робота присвячена питанням організації системи моніторингу підземних вод гірських районів України, проведенню моніторингу та уніфікації інформаційного забезпечення для гідрогеологічних оцінок і прогнозів.

Основними досягненнями проведеної роботи є: розробка й відпрацювання методичного та програмного забезпечення сезонного прогнозу витрат джерел; розробка та впровадження в практику служби моніторингу підземних вод “Методики з організації ведення системи моніторингу підземних вод у гірській місцевості (Організація і проведення спостережень на джерелах. Підготовка і застосування інформаційного забезпечення для гідрогеологічних оцінок і прогнозів. Сезонне прогнозування витрат джерел. Оцінка перспективних і прогнозних експлуатаційних ресурсів та запасів підземних вод по джерелах)”.

Надані матеріали призначені для фахівців служби державного моніторингу підземних вод України та можуть бути використані іншими природоохоронними закладами й установами.

Ключові слова: підземні води, джерела, моніторинг підземних вод, інформаційне забезпечення, сезонний прогноз, інформаційні зведення.

УДК 622.24

Васюк Б. М., Ковалевська Л. І., Сорокін В. І., Вікторов Г. М., Юрченкова Л. Г.

Розробка прогресивної технології буріння геологорозвідувальних свердловин у складних гірничо-геологічних умовах вугільних родовищ Донбасу (тема 543). Звіт про НДР: 123 с., 15 рис., 56 табл., бібліографія – 27. УкрДГРІ. Київ, 2013.

Удосконалення технології буріння свердловин у складних гірничо-геологічних умовах вугільних родовищ Донбасу викликане застосуванням промивальних рідин з підвищеними кріплячими (інгібуючими) та мастильними властивостями, спеціальної технології установки обсадної колони в інтервалі нестійких, порушених порід, що пов’язана з використанням запропонованих розширювача з висувними різальними лопатями та глибинного дебалансного вібратора поперечної дії, фіксацією обсадних труб тампонажною сумішшю, що володіє підвищеною адгезією каменю до гірської породи. Підвищення економічних показників та якості вуглегазового опробування вугільних пластів досягнуто вдосконаленням існуючих газокернабірників, зокрема розробкою універсального керноформуального вузла, що оснащується як коронкою з висувними алмазно-твердосплавними різцями, так і алмазною коронкою стандартної конструкції.

Ключові слова: Донбас, вугільне родовище, вугільний пласт, порушені гірські породи, закріплення порід, вуглегазове опробування, газокернабірник.